చిన్నకథ

సంకల్పసిద్ధి

శ్రీ మధిర భానుమూర్తి

"ఏమండీ!....."

"....."

"ఏమండోయ్!....మిమ్మల్నే!...."

"....."

"అబ్బ!....ఏం రాచకార్యమో-పిలిచిన పిలిపించుకుని పోవటానికి!...."

"....."

"చెవిని ఇల్లు కట్టుకు పోరిన కాని పలకరేమిటి?...."

"ఆ!....."

"నేనింతగా అరుస్తుంటే అంత నిమితంగా 'ఆ' అంటారేమిటి?...."

"మరే!....."

"మరే ఏమిటి?....జవాబు చెప్పరేం?"

"దేనికి?....."

"నే మాట్లాడిన దానికి...."

"నువ్వేమీ ప్రశ్న వెయ్యలేదుగా జవాబు చెప్పటానికి....పిలిచావు....ఇంకా విషయం ఏమిటో చెప్పనిదే ఏం జవాబివ్వను?...."

"అది కాదండీ!....కాంతం వాళ్ళు రేడియో కొనుక్కున్నారట...."

"ఓహో!...."

"క్రొత్తదే!...."

"చాలా బాగుంది...."

"మీరా మాటాడా?...."

"అబ్బే....నువ్వు చెపుతున్నావుగా...."

"అదికాదు.... వర్గిగా వినండి....చాలా బాగుంది...."

"....."

"చాలా తపక కూడాను- కాంతం చెప్పింది...."

"అదృష్టవంతురాలు...."

"బాగా వలుకుతోందట...."

"అదంతా కాంతం అదృష్ట మనుకో!...."

"ఇప్పుడు రేడియోలు బాగా తపకగా వచ్చేశాయటగా...."

"మరే!.... వలుగురికీ అందుబాటులో ఉండాలని తపక చేసేశారు."

"కాంతం వాళ్ళు కొనుక్కున్న కాంటిని ఇంకా బాలా ఉన్నాయట...."

"మరి కొట్టు అన్నాక ఉండవూ!...."

"అంటే మరీ ఎక్కువగా లేవుటండీ...." ఇంక రెండో, మూడో ఉన్నాయట....అంతే!"

"అహా!...."

"ఇవి చాలా త్వరగా అమ్ముడయిపోతున్నాయట...."

"వస్తువు మంచిదయితే సరి....ఎందుకు అమ్ముడు కాదు!...."

"వెంటనే కొనుక్కోకపోతే ఇక దొరకకూడా చెప్పింది...."

"అవును మరి.... కావలసినవాళ్ల వెంటనే కొనుక్కోవలసిందే...."

"మీతో ఎలాగండీ!.... ఒక్క మాటగా అర్థం చేసుకోరు....అన్నీ స్పష్టంగా నేనే చెప్పాలి...." అంది విసుగు ఎక్కువ సరోజ.

"అంతకీ నువ్వు చెప్పినదాంట్లో నేను తప్పుకోవలిసిమిటో నాకు బోధ పడటం లేదు" అన్నాడు సూర్యం నవ్వుతూ.

"ఆ!.... మీ కన్నీ నవ్వులాటలే...." అంది బుంగమూతి పెట్టి కోపంగా సరోజ.

తను అనుకున్నట్టు సూర్యం చేత తనకు కావలసిన మాట పలికించాలని నిత్య ప్రయత్నం చేసినా కాని లాభం లేకపోయినందుకు బాలా బాధపడింది. ఇంతవరకూ వచ్చాక తనే చెప్పెయ్యటం ఇష్టంలేదు... తను చెప్పటంలో తప్పు విగాదుగాని తీరా చెప్పాక పిలుకాదంటే చిన్నబుచ్చు కోవాలని బాధ. అందుచేత మాటల్లోకి దించి సూర్యం చేత ఆ మాట అనిపిద్దామనుకుంది....ఇప్పు డిక పోండి మార్చి తప్పు లేదు...

"ఊ!....పోద్దాంలెండి గాని.....నంపత్సరాది వస్తోంది కాదూ!...." అంది తన కోపాన్ని లోపలే అణుచుకుని.

"ఆ!....వస్తోంది...." అన్నాడు మేష్టారి ప్రశ్నకి జవాబిచ్చే విద్యార్థిలాగ.

"కొత్త సంవత్సరం సరికి తన వీలలో ప్రారంభిందాలి....మనం....అంటు కివి...." ఇంకా సరోజ పూర్తి చెయ్యకుండానే సూర్యం అందుకున్నాడు.

"తప్పకుండా నీకు వచ్చిన చీర కొను కోస్తా...." అన్నాడు.

"మీరేం కొనక్కర్లేదు....డబ్బు దాచుకోండి... మా వుట్టింటివారే ఇస్తారు...."

"అయితే ఆ ఖర్చూ లేదు నాకు...చాలా బాగుంది....అల్లాగయితే మరికొన్ని ఖరీదయినది కొనుక్కోండి...."

"మహా గొప్ప సలహా ఇచ్చారు...." ఇంక ఉత్సాహం అవుకోలేక పోకొంది.

"పోవే — కొద్ది సలహానే అనుకో...." అన్నాడు తాపీగా.

"పికడివాదన వెయ్యటం అంటే బాగా చేస్తారు...." కోపంతో ముఖం ఎర్రబడింది సరోజకి.

"అరే!....అసలు నే నేమన్నాను....నువ్వు అన్నదానికల్లా 'సరే' అన్నాను! అదీ తప్పేనా...."

"అన్నాడు....బాగా అన్నారు....అయినా మనిషి తీరువు తెలిసివుండీ కూడా మాట్లాడటం తప్పు నాది...."

"తప్పు నీ దెందుకవుతుంది?....నువ్వు చెప్పేదాట్లో వున్న నూట్కాన్ని గ్రహించలేకపోవటం నా తప్పుగాని...."

"తప్పో!....ఒప్పో!....అవన్నీ ఇప్పు డెందుకు గాని....నే నొకటి అడుగుతాను...." సూటిగా జవాబు చెప్తారా?...."

"నువ్వు ఎమ్మడు ప్రశ్నిస్తే సూటిగా జవాబు చెప్పకుండా గనుక నా...." జడ్డీముందు ముద్దాయిలాగ అన్నాడు.

"ఎవ్వటిమాటో కాదు — నే పడిగేది....ఇప్పుడు సరిగ్గా చెప్తారా?...."

"ఇంకా సందేహమా?...."

"క్రితం సంవత్సరాదినాడు నాకు మీ రిచ్చిన మాట గుర్తుందా?...."

"కొంచెం వ్యవధి ఇస్తే గుర్తుకు తెచ్చుకుంటాను...."

"వ్యవ దెందుకండీ....మీతో అన్నీ ఇలానే....ఇలాంటివి ఎలా మరిచిపోగలిగారండీ.."

"మీతో ఎలాగండీ!.... ఒక్క మాటగా అర్థం చేసుకోరు....అన్నీ స్పష్టంగా నేనే చెప్పాలి...." అంది విసుగు ఎక్కువ సరోజ.

"మరి అదేగా నీకూ నాకూ తేడా?" సరోజ తెలివితేటల్ని, జ్ఞాపకశక్తిని అభినందిస్తున్నట్టుగా అన్నాడు.

"ఇంతకీ జ్ఞాపకం ఉందా?....లేదా?...."

"ఆ!....అదే ఆలోచిస్తున్నాను...."

"అసలు ఎగిగ్యాలని చూస్తున్నారా ఏమిటి?—ఆ మాట చెప్పండి....ఇప్పుడే ఆశలు వదులు కుంటాను..."

"ఊరికే విందులు మోవక, విషయం చెప్పు...."

"ఈ సంవత్సరాదికి నేను ఏం కోరితే అది ఇస్తానన్నారుగా...."

"అన్నానా!...."

"అనలేదుటండీ — మరి!...."

"ఏ సందర్భంలో అన్నానో!...."

"ఇంకా సంవత్సరమైనా కాక ముందే మరిచిపోయారా?...."

"మరి ఏం చెయ్యను?-మరిచిపోయాను.... ఆ మాట మాత్రం నిజం...." సూర్యం ముఖం చూస్తే నిజంగా అతను ఆ మాట మరిచిపోయినట్టే అనిపించింది సరోజకి.

"సంవత్సరాదినాడు జ్ఞాపకం ఉంచుకుని మీకు ఇష్టమైన పిండివంటలన్నీ ఓపికగా చేసినప్పుడు మీరు అనలేదూ!—'నీకు ఏం కావాలంటే అది ఇస్తాను....ఏం కావాలో చెప్పు!....'అని!"

"ఆ!....అన్నాను....అవాళ అంత రుచిగా వండావు మరి!...."

"అప్పుడు నేను ఏ మన్నాను?...."

"నీకు కావలసినది ఏదో అడిగి ఉంటావు....వెంటనే నేను కొనితెచ్చి నీ కోరిక తీర్చి ఉంటాను...."

"ఊహుం!...అవాళ నే నేమీ అడగందే!..."

"ఏం....మరి?...."

"తరువాత అవసరమొచ్చినప్పు డడుగుతానంటే 'సరే!....ఎప్పుడైతే నేం-ఇచ్చేదుకు!' అన్నారు మీరు...."

"అయితే అన్నానేమో!...."

"'ఏమో!' ఏమిటి?....అన్నారు...."

"అనే ఉంటాను....బాగానే ఉంది...."

"బాగా ఉండటంకాదు....ఇప్పుడు వచ్చింది ఆ అవసరం....అందుచేత ఇప్పుడు అడుగుతాను....తీరుస్తారా నా కోరిక?"

"అబ్బో!.... పా గా త్తు కైలేనా పోయావే?.... పాపం ఈ సంవత్సరంలో ముచ్చటగా, మురిపెంగా మాటకన్నావా—ఈ వరాన్ని?...."

"అవును....ఎప్పుడు అడిగి ఇస్తానన్నారుగా!...."

"ఇప్పుడు మాత్రం కాదన్నానా?.... అడుగు...."

"ముందు మాట ఇవ్వండి....తప్పనిసరిగా నేను అడిగింది కొంటానని...." ఒట్టు వెయ్యమన్నట్టు అరచెయ్యి తెరిచి ముందుకు చాచింది.

"ఇది వరకే ఇచ్చానుగా .... ఇప్పుడు కొత్తగా చెప్పేదేమిటి?—"

"అలా కాదు.... చేతిలో చెయ్యివేసి చెప్పండి-తప్పకుండా చేస్తానని...."

"ఏం? .. లేకపోతే నా మాట నమ్మవా?..."

"నమ్మనని కాదుగాని—తీరా అడిగాక ఇప్పుడు కాదంటారేమోనని...."

"అనే వాడిని చేతులో చెయ్యివేస్తే మాత్రం అనకూడదూ?...."

"అలా చేస్తారా—ఒట్టు వేసి కూడా అని...."

"మరి ఆ నమ్మకం వున్నప్పుడు మాట నమ్మకం ఎందుకు లేదు?...."

"మీదు మాత్రం అంత పట్టింపు ఎందుకు?-ఎలాగూ చేసేటప్పుడు ఒట్టువేస్తే నేం?...."

"సరి!....వేళానే అనుకో....చెప్పు.... ఏమిటి నువ్వు కోరుకునేది?...."

"కాంతం వాళ్ళు కొనుక్కున్న లాంటి రేడియో మనకి కూడా కొనండి" అంది లాలనగా.

'కలయో, వైష్ణవ మాయయో' అన్నట్టయింది సూర్యం పని. తను విన్నదీ నిజమేనా?...సరోజ అంత కోరికా కోరిందా?... లేక తనేదైనా కల గంటున్నాడా?....అని ఆలోచనలో పడిపోయాడు....

"మాటాడా!....తీరా అడిగాక చూస్తూరుకోవటం లేదు....ఏ మండీ!....కొంటారా?.... చెప్పరూ?...." అంది సరోజ.

"అ....లా....గే!...." అన్న సూర్యం గొంతు నూతులోంచి వస్తున్నట్టుంది.

"అదేమిటి?— అలాగ నీళ్లు నములుతున్నారు?...." అని అడిగింది సరోజ.

"అబ్బే....ఏ మీ లేదు...." అంటూ నసిగ్గా పీటలోకి జారుకున్నాడు సూర్యం.

ఆ పీటలో అక్కడనుంచి బయటకు వెళ్ళాలన్నంతగా ఆ సమస్యనుండి తప్పుకున్నారే గాని, మరుక్షణంనుంచి అతని ఆలోచనలు మాత్రం దానిని గురించే ఉన్నాయి. ఎంతగా మరిచిపోదామని ప్రయత్నించినా తన వల్ల కాలేదు....ఆ మాటకి పనే సరొక్క దెబ్బకి ఇదొక సమస్య-అదుల్ నూ అంత తీవ్ర సమస్య—కాదు. కాని సూర్యం విషయంలో మాత్రం అతను ఇదివరకు ఎన్నడూ ఎదుర్కొనని తీవ్ర సమస్య అయి కూర్చుంది. అందు వల్ల నే అంతగా ఆలోచిస్తున్నాడు. ఇదే దెబ్బేనా అయితే "ఇది నా వల్ల అవ్వదు." నెక్కపోతే "ఇది నా వల్ల కాదు" అని తేల్చి చెప్పి ఉండును. సూర్యం ఆ పని చెయ్యలేకుండా ఉన్నాడు.

"మరి కొనకపోతే ఈ ప్రశ్న ఎందుకు?"

"ఆహా!—ఎప్పుడేనా కొంటే ఎక్కడ పెట్టుకోవటమా అని...."

"ఓహో!....అయితే అప్పుడే ఆలోచించవచ్చు....ఇప్పుడేం తొందర?...."

"అదా మరి!....ఆలోచన అంతా ఇప్పుడు చేసి సిద్ధంగా ఉంటే ఇక అప్పుడు రేడియో తేవటమే తన్నుగా అక్కడికి తెచ్చి స్థిరంగా ఏర్పాటు చేసెయ్యవచ్చు....అందుకని విన్నవు సలహా అడిగాను...."

"మహా గొప్ప పనిచేశారు...."

"అస్తమానం ఇంట్లో ఉండి దాన్ని చూసుకునేది నువ్వు-అందుకని నీ అభిప్రాయం ప్రకారం చేద్దామని అడిగాను...."

"ఆ!....అన్నీ నా అభిప్రాయం ప్రకారం చేశారు....ఇక ఇది చెయ్యలేదని నాకు బాధ. అయినా మీ తోటే బ్రిద్దుకే ఈ వాదన రెండుకు-నాకు?....వెళ్ళిపోతున్నదాన్నే మళ్లా పిలిచారని వచ్చాను...." అంది. ఇక కోపం పట్టలేకపోయింది.

"చూశావా!....నీకు ముక్కు చివర ఉంటుంది కోపం....అంతలో కోపం వస్తే ఎలాగ?...."

"మరే!....నాకు కోపం వందుకు?.... కోప్పడేదుకేనా అర్హత ఉండొద్దూ?...."

"ఏం....నీకు అర్హతకేం లోటు...."

"అబ్బ!....పోవిద్దురు....లోటో....లోటు కాదో!....ఎందుకు-అదంతా అనవసరం.... నన్ను ఇంత రెచ్చగొట్టకండి...."

"పోనిలే!....నీ కిష్టం లేకపోతే నేనూ చెప్పను....రేడియో అంటే నీకు చాలా ఇష్టం కదా అని విన్న అడిగాను. నీకు కోపంగా ఉంటేనేనసలు మాట్లాడనను....అని గడగడ గ్లాసులోని కాఫీ తాగేసి గ్లాసు ఇచ్చేశాడు.

"అదికాదండీ!....మరి కొంటారో, కొనరో స్పష్టంగా చెప్పరాయె!....ఎంతసేపూ నన్ను ఏదో అంటూ నాకు కోపం తెప్పించటమే మీకు సరదా కాబోలు!....పోనీ నా గుణం తెలుసు కదా—నాక్కావలసిన మాట కాస్తా ముందు చెప్పకూడదూ?...." అని సరోజ అంది తన దోరణే మారుస్తూ.

"అసలు నువ్వు నన్ను చెప్పనిస్తేనా?.... ఇంకా నేను ఏ మాటా పూర్తి చెయ్యకముందే కోపగించి... నీకు-ఎంత అర్థమైనా కానీ కోపం పిలిస్తే ఎదురుతుంది... నా మాటకి స్పందించి, మీరే ఆలోచించి చెయ్యాలిగాని" అంది బాలసిగా.

"సరే అయితే హాల్లో పెడదాం...." అన్నాడు సూర్యం.

"ఊ!...." అంది సరోజ. ఎలాగో ఒక విధంగా పనిచేస్తే ఇంట్లోకి వస్తే తరువాత మిగిలిన పనియాలు మాట్లాడుకోవచ్చునని.

"ఇక పంట చేస్తాను మరి...." అంది.

"అయితే మరొక్క విషయం ఆలోచించటం మర్చిపోయాం—ఇప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చింది....మనకి ఒక రేడియో చాలదనుకుంటా....రెండు రేడియోలా కావాలి. ఏమంటావ్?...." సరోజ ముఖంలోకి చూస్తూ అడిగాడు.

"అదేమిటండీ....రెండు ఎందుకు?.... ఒకటి ఎవరికేనా బహుమతిగా ఇస్తారా?...."

"ఆ!...."

"ఎవరికి...."

"శ్రీమతికి...."

"ఇది ఇంకా బావుంది....మీకు ఒక రేడియో, నా కొకటేనా?....ఇదేం విపరీతం?"

"విపరీతం కాదు....మరి నీకు వచ్చే సంగీతం నాకు వచ్చదు—నాకు ఇష్టమైన సంగీతం నీకు కిట్టదు. రెండు స్టేషన్‌లూ ఒక్కసారి వలకవ్వగా. అందుకని ఎవరికి వాళ్ళకి వేరువేరుగా రేడియో లుంటే పేరే రాదేమోనని" అన్నాడు నవ్వుతూ.

"ఓ! ఇదా సంగతి? అసలు ఒకటే కావివ్వండి—రెండోదానిమాట చూద్దాం."

"అంటే మాటలేగాని ఒక్కటే కొనకనా నీ అభిప్రాయం? ఇదివరకు నువ్వు ఏంకావాలంటే కొనలేదు?"

"అబ్బ! నేనన్నది అదికాదు. మీరు అన్నింటికీ పెద్దార్థాలు తీస్తారు."

తేలిగ్గా అనేస్తావు....నేను మాత్రం ఏమీ అనకూడదు."

"అది కాదండీ!"

"ఏది కాదు....ఎన్నికొన్నా నేను కొనని వాడినే అయినా గనక ఇంక డబ్బు బద్దుపెట్టి కొనడంకూడా ఎందుకు? ఇది కొనమనే."

"మూకాలా? నాకు కోపం ఎక్కువంటారు. ఇప్పుడు తెలుస్తోంది నిజంగా ఎవరికి కోపం ఎక్కువో."

"అందుకే ఇంక ఈ విషయం మరి తెయ్యి....నేను రేడియో కొనమా వద్దు.... నువ్వు నా కోపాన్ని వర్ణించనూ వద్దు.... అప్పుడు ఇదివరకటి లాగే హాయిగా ఉండవచ్చు...."

"అసలు మీకు కొనాలని లేదు. నా చేత వద్దనిపించాలని చూస్తున్నారు. నాకు ఎలాగో కోపంతెప్పించి....అందుకే సందర్భం లేకుండా తగువు పెట్టుకుంటున్నారు....నాకు రావుగారి పెళ్ళాం చెప్పింది లెండి. మీరు చిన్న అయినతో చెప్పినమాటా, ఆయన మీకు ఇచ్చినవరలమాను....అది తెలిసివుండీ మీ మాటలు నమ్మటోవటం తప్పనారే!...." ముఖం ముట ముట లాడించింది సరోజ.

"ఏమిటి?....రావు పెళ్ళాం చెప్పిందా!.... ఏమని?....అన్నీ ఇలా కలిపింది తెవ్వటం నేర్చుకుంటా ఏమిటి- ఈ మధ్య?....అని గంభీరంగా అనబోయాడు కాని స్పష్టంగా

(మిగతా 8 వ పేజీలో)

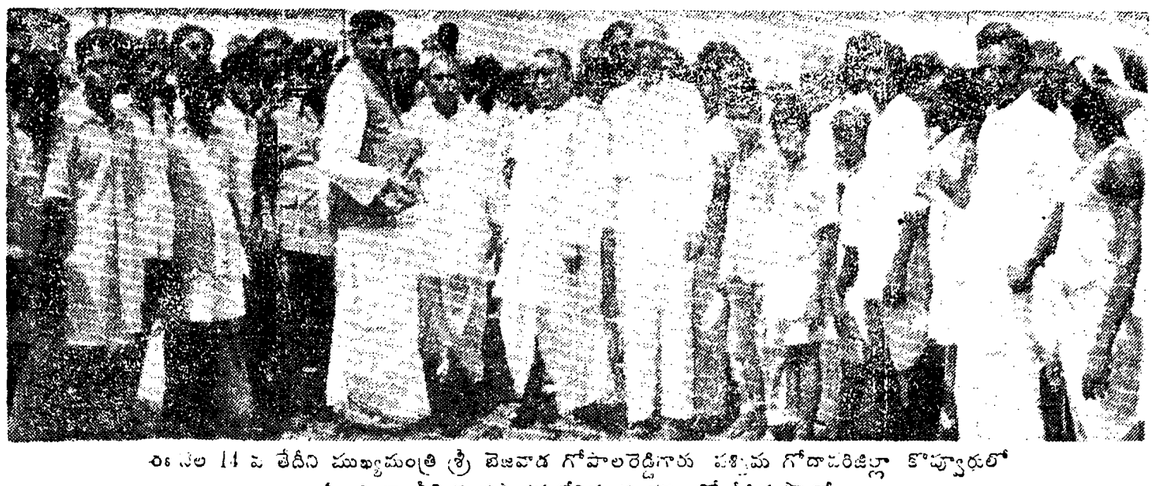

తేదీ 14 వ తేదీని ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కొప్పూరులో ఏనాది కాలనీకి శంకుస్థాపన చేసిన సందర్భంలో తీసిన ఫొటో

"పంచశీల"
ప్రపంచ శాంతికి
మా
"పంచ పాయసములు"
వేసవి పానీయములకు
* అమాండ — దానిమ్మ పండ్ల రుచి.
* చందిర — వాలా రుచి.
* నారంగ — నారింజపండ రుచి.
* గులాబ — గులాబి రుచి.
* తుషార — నిమ్మపండ్ల రుచి.
అన్ని విధములైన ఆయుర్వేదౌషధములు తయారుచేయువారు.
వరములకు: డెక్కన్ ఆయుర్వేదాశ్రమ ఫార్మసీ లిమిటెడ్
హైదరాబాద్-దక్కన్
బౌద్ధ చిహ్నం

ప్రవేశపెట్టబడుతున్న — క్రొత్త...
ARDATH
Steel Master
WATER PROOF
10½, 21 జూయల్స్
లివర్ మూవ్‌మెంట్
షాక్ ప్రూఫెడ్
అన్‌బ్రేకబుల్ మెయిన్‌స్ప్రింగ్
నెయిల్‌లెస్ స్టీల్ కేసు
లక్షూరియస్ డయల్స్
Accuracy, comfort and reliability are splendidly matched with flattering beauty.
తనే ఇతర రకములలోను, ఆకారములలోను
అర్‌డత్
వాచీలు స్త్రీలకు, పురుషులకు దొరకును.
Ask your nearest dealers for "ARDATH" watches

రీటా కుదుళ్ళకు బలమునిచ్చి, నిగనిగలాడు నిడుపాటి వెంట్రుకలను పెంచుటకు అద్భుతమైన హెయిర్ టానిక్. తల వెంట్రుకలు రాలుట, నెరయుట, చుండ్రు, బట్టతల, పేను కొరుకు, ఇంకను తలవెంట్రుకలకు సంబంధించిన సమస్త వ్యాధులకు రీటా అమోఘముగ పనిచేయును. వేనకువేలు వాడి గుణమును పొందియున్నారు, మీరు కూడ నేటినుండి రీటాయే వాడుడు.
రీటా హిందూ దేశమంతటా దొరకును
రీటా హెయిర్‌టానిక్

ఐదు సంవత్సరాల భూదానోద్యమ చరిత్ర

పోచంపల్లి సందేశాన్ని మరొక ఏడాదిలో సఫలం చెయ్యవలసిన ఆవశ్యకత

మొన్న 18 వ తేదీతో భూదానోద్యమానికి ఐదు సంవత్సరాలు నిండాయి. అయిదేళ్ళనాడు చిత్తిన చిత్తవం అంతరించి మొలకెత్తి మొక్కలు, ఆకులు, కొమ్మలు వేసి పూవులు గూడ పూసింది. ఇందంతా ఏ విధంగా జరిగింది. ఇక ముందు జరిగినంతా ఎలాంటి పంథా వెంట నడుచుతుందని ఆశిస్తున్నాము అనే విషయాలు చూద్దాము.

భారత దేశంలోని అక్షరాలా గ్రామాలలో ఆదీ ఒక గ్రామమే. (తతిపోట ఉన్నట్లే అక్కడా కైతులు, కూలీలు, భూమిగలవారు, భూమి లేనివారు, ధనికులు, పేదలు, వాడలు పెడుతున్నవారు, వాడలు వదులుతున్నవారు మా మూలుగానే యున్నారు. తెలంగాణాలోని యెన్నో గ్రామాలలో వలెనే ఆ గ్రామంలో గూడ నగటిపాట ప్రభుత్వ పోలీసుల హింస, రాత్రిపూట కమ్యూనిస్టుల దాడి కొనసాగుతూనే ఉండేవి. అన్ని గ్రామాలలో నట్లనుకున్నట్లుగానే ఆ గ్రామంలోనూ బోదవారి వాడలను జూచి హృదయం కరిగిపోయే వారులేక పోలేదు. అయితే అన్ని గ్రామాలలో వలెనే ఆ గ్రామంలోనూ స్తబ్ధత, నిరాశ, భయం మామూలుగా వున్నాయి. అందుచేతనే 1951 ఏప్రిల్ 18 వ తేదీ వచ్చేవరకు ఆ గ్రామం పేరైనా జయిటి ప్రపంచానికి తెలియదు. మానవత్వాన్ని ఆరాధించే వారికి 51 ఏప్రిల్ 18 వ ఆ గ్రామంలో జరిగిన సంఘటన యేమీ క్రొత్తగా కన్పడదు. కాని హింసతోనూ, భయంతోనూ గడగడ లాడుతున్న ప్రపంచానికి అలాంటోతిని ఆ

రచన — శ్రీ లవణం

గ్రామం వెలిగించిందని మామూలుగా ద్వేషాలతో కూడినసాధారణ ప్రజలందరికీఅనిపిస్తుంది మనమూ మానవత్వాన్ని ఆరాధించడం లేదని కాదు, కాని ఆరధనలో మాత్రం దానికి స్థానం లేకుండా చేసుకున్నాము. అందుచేతనే ఆ గ్రామంలో ఆనాడు జరిగిన సంఘటన మానవుల చరిత్రలోనేకాక మానవత్వపు చరిత్రలో ఒక నూతన అధ్యాయానికి నాందిగా నిలిచింది ఆ గ్రామమే పోచంపల్లి. ఆనాడు పోచంపల్లి మామూలు గ్రామమే. ఈనాడు పోచంపల్లి మామూలు గ్రామమే. అయితే ఆనాడు పోచంపల్లి ప్రపంచానికి ఒక సందేశాన్నిచ్చింది. ఈ ఐదు సంవత్సరాలలో ఆ సందేశాన్ని దేశం, సమాజం అందుకుని కొంత నిలిచేసి తమ మాతృశ్రీకి అనుభవాల దొంతరలో నుండి ప్రగతి సందేశాన్ని సంపాదిస్తున్నాయి పోచంపల్లి ఈ సందేశాన్ని తీసుకోవలసి యుంది. ఈ విషయాన్నే వినోబాజీ 30-1-56 వ తారిగి పోచంపల్లి చేరినప్పుడు గ్రామం చేరిన వెంటనే ఈవిధంగా చెప్పారు: "మీ ఈ గ్రామంనుంచి నేను ఒక సందేశాన్ని తీసుకుని బయటకు వెళ్ళి దేశం అంతా ఆ సందేశాన్ని వినిపిస్తాను. దేశమంతా ఆ సందేశాన్ని స్వీకరించి అదరించి తన అనుభవాలద్వారా ఒక నూతన సందేశం యిస్తోంది. ఇప్పుడా సందేశం మీకు వినిపించబడుతుంది కనుక వినండి."

పోచంపల్లి మొట్టమొదటిసారిగా బయిట్నుంచి సందేశం దాతృత్వ సందేశం. పది ఫుటల పాట కొద్దిగా యూడి ప్రవహిస్తున్నకొద్దీ మొన్నో పెద్దయిపోతుంది, ఉన్నదంతా తనలో కలుపుకుంటూ మైదానాలలోనికి వచ్చేసరికి విశాలమైన నదీమతల్లిగా రూపొందుతుంది. నీటిని అనంతంగా తీసుకుని వస్తూ మందుకు పంపుతూ ఉంటుంది. భూదానోద్యమం గూడా దాని ప్రవంతిగా జన్మించి ఈ ఐదు సంవత్సరాలలో తెలంగాణా, మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, ఢిల్లీ, ఉత్తరప్రదేశ్, బిహార్, బెంగాల్, ఒరిస్సా, ఆంధ్రాలలో ప్రవహించి యాజమాన్య విద్యాలయ సర్వస్వ కేసుర్యణలనే ఉపవనములను దీనం చేసుకుని క్రాంతి ప్రవాహంగా రూపొందింది.

కమ్యూనిస్టులు హింసా విధానం ద్వారా ఆనాడు తెలంగాణాలో భూమి సమస్యను—కేవలం భూమి సమస్యను—పరిష్కరించుటకు ప్రయత్నించారు. కనుకనే ప్రతిహింసగా ప్రభుత్వ హింస జరియై కమ్యూనిస్టుల హింసను అణచివేసింది. రెండు హింసల మధ్య నలిగిపోయిన ప్రజాసహకారం అహింసాయుత మార్గం కొరకు అన్వేషిస్తున్నారు ఆలాంటి సందర్భంలో వినోబాజీ తెలంగాణా రావడం జరిగింది. "గ్రామంలో పేదవాడు, శ్రీమంతులు ఒకరినొకరు ద్వేషించుకుంటూ కొందరు సుఖంగానూ, కొందరు బాధగానూ నేడు గ్రామాలలో యున్నారు. గనుక హింసలకు, ప్రతిహింసలకు కావుయేర్పడింది. ధనికులు పేదవారి గురించి ఆలోచించాలి. పేదవాడు కొంత సహనాన్ని అలవరుచుకోవాలి ఈ విధంగా చేస్తే కష్టాలు త్వరలోనే యీరేరుతాయి పేదవాడు ధైర్యాన్ని ధనికులు, సూక్ష్మములు దయాభావాన్ని అలవరుచుకుంటే యిక మీ గ్రామాలలో కమ్యూనిస్టుల ఉపద్రవాలకు తావుండదు. సజ్జనులందరూ ముందుకువచ్చి త్యాగాన్ని దాతృత్వాన్నీ ప్రదర్శించి, లేనివారికి కొంత దానంగా యిస్తే కమ్యూనిస్టులు తీసుకున్న సమస్య పరిష్కారమౌతుంది. శ్రీమంతులు తమచేతుల్లో ఎక్కువ భూమిని పట్టుకుని కూర్చోలేరనే సంగతి మరువకండి. పేదలసహాయ, సహకారాలు లేకుండా యే భూస్వామి తన భూమిని నట్టుక కూర్చోలేడు. అందరికీ భూపతికి కల్పించి గ్రామ పరిశ్రమలు లేకపోతే జీవితం చక్కగా సాగదు. బట్ట, బెల్లం, మానె మొదలయినవన్నీ గ్రామంలోనే తయారుచేసుకోవాలి. ఈ విధంగా గ్రామం అంతా పరస్పరం కలిసి మెలిసి ప్రేమతో వుంటే, వృత్తులలో స్వయంపోషకంగా వుంటే కమ్యూనిస్టులు సంతోషిస్తారు. కనుక భీతి వదలి సవిలో నిమగ్నులంకండి" అని వినోబాజీ 18-4-51 వి పోచంపల్లి సభలో—తొలి భూదానం లభించిన సభలో ప్రజలనుద్దేశించి చెప్పారు.

వినోబాజీ పోచంపల్లి వదలినప్పటినుంచి తిరిగి పోచంపల్లి వచ్చేలోగా క్రాంతిమార్గ విప్లవానికి అతి తక్కువ కష్ట నష్టాలతో భూదానోద్యమానికి ఐదు సంవత్సరాలు నిండాయి. అయిదేళ్ళనాడు చిత్తిన చిత్తవం అంతరించి మొలకెత్తి మొక్కలు, ఆకులు, కొమ్మలు వేసి పూవులు గూడ పూసింది. ఇందంతా ఏ విధంగా జరిగింది. ఇక ముందు జరినుంచి ఎలాంటి పంథా వెంట నడుచుతుందని ఆశిస్తున్నాము అనే విషయాలు చూద్దాము.

భారత దేశంలోని అక్షరాలా గ్రామాలలో ఆదీ ఒక గ్రామమే. (తతిపోట ఉన్నట్లే అక్కడా కైతులు, కూలీలు, భూమిగలవారు, భూమి లేనివారు, ధనికులు, పేదలు, వాడలు పెడుతున్నవారు, వాడలు వదులుతున్నవారు మా మూలుగానే యున్నారు. తెలంగాణాలోని యెన్నో గ్రామాలలో వలెనే ఆ గ్రామంలో గూడ నగటిపాట ప్రభుత్వ పోలీసుల హింస, రాత్రిపూట కమ్యూనిస్టుల దాడి కొనసాగుతూనే ఉండేవి. అన్ని గ్రామాలలో నట్లనుకున్నట్లుగానే ఆ గ్రామంలోనూ బోదవారి వాడలను జూచి హృదయం కరిగిపోయే వారులేక పోలేదు. అయితే అన్ని గ్రామాలలో వలెనే ఆ గ్రామంలోనూ స్తబ్ధత, నిరాశ, భయం మామూలుగా వున్నాయి. అందుచేతనే 1951 ఏప్రిల్ 18 వ తేదీ వచ్చేవరకు ఆ గ్రామం పేరైనా జయిటి ప్రపంచానికి తెలియదు. మానవత్వాన్ని ఆరాధించే వారికి 51 ఏప్రిల్ 18 వ ఆ గ్రామంలో జరిగిన సంఘటన యేమీ క్రొత్తగా కన్పడదు. కాని హింసతోనూ, భయంతోనూ గడగడ లాడుతున్న ప్రపంచానికి అలాంటోతిని ఆ

శ్రీ లవణం

గ్రామంవెలిగించిందని మామూలుగా ద్వేషాలతో కూడినసాధారణ ప్రజలందరికీఅనిపిస్తుంది మనమూ మానవత్వాన్ని ఆరాధించడం లేదని కాదు, కాని ఆరధనలో మాత్రం దానికి స్థానం లేకుండా చేసుకున్నాము. అందుచేతనే ఆ గ్రామంలో ఆనాడు జరిగిన సంఘటన మానవుల చరిత్రలోనేకాక మానవత్వపు చరిత్రలో ఒక నూతన అధ్యాయానికి నాందిగా నిలిచింది ఆ గ్రామమే పోచంపల్లి. ఆనాడు పోచంపల్లి మామూలు గ్రామమే. ఈనాడు పోచంపల్లి మామూలు గ్రామమే. అయితే ఆనాడు పోచంపల్లి ప్రపంచానికి ఒక సందేశాన్నిచ్చింది. ఈ ఐదు సంవత్సరాలలో ఆ సందేశాన్ని దేశం, సమాజం అందుకుని కొంత నిలిచేసి తమ మాతృశ్రీకి అనుభవాల దొంతరలో నుండి ప్రగతి సందేశాన్ని సంపాదిస్తున్నాయి పోచంపల్లి ఈ సందేశాన్ని సంపాదిస్తున్నాయి వినోబాజీ 30-1-56 వ తారిగి పోచంపల్లి చేరినప్పుడు గ్రామం చేరిన వెంటనే ఈవిధంగా చెప్పారు: "మీ ఈ గ్రామంనుంచి నేను ఒక సందేశాన్ని తీసుకుని బయటకు వెళ్ళి దేశం అంతా ఆ సందేశాన్ని వినిపిస్తాను. దేశమంతా ఆ సందేశాన్ని స్వీకరించి అదరించి తన అనుభవాలద్వారా ఒక నూతన సందేశం యిస్తోంది. ఇప్పుడా సందేశం మీకు వినిపించబడుతుంది కనుక వినండి."

పోచంపల్లి మొట్టమొదటిసారిగా బయిట్నుంచి సందేశం దాతృత్వ సందేశం. పది ఫుటల పాట కొద్దిగా యూడి ప్రవహిస్తున్నకొద్దీ మొన్నో పెద్దయిపోతుంది, ఉన్నదంతా తనలో కలుపుకుంటూ మైదానాలలోనికి వచ్చేసరికి విశాలమైన నదీమతల్లిగా రూపొందుతుంది. నీటిని అనంతంగా తీసుకుని వస్తూ మందుకు పంపుతూ ఉంటుంది. భూదానోద్యమం గూడా దాని ప్రవంతిగా జన్మించి ఈ ఐదు సంవత్సరాలలో తెలంగాణా, మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, ఢిల్లీ, ఉత్తరప్రదేశ్, బిహార్, బెంగాల్, ఒరిస్సా, ఆంధ్రాలలో ప్రవహించి యాజమాన్య విద్యాలయ సర్వస్వ కేసుర్యణలనే ఉపవనములను దీనం చేసుకుని క్రాంతి ప్రవాహంగా రూపొందింది.

కమ్యూనిస్టులు హింసా విధానం ద్వారా ఆనాడు తెలంగాణాలో భూమి సమస్యను—కేవలం భూమి సమస్యను—పరిష్కరించుటకు ప్రయత్నించారు. కనుకనే ప్రతిహింసగా ప్రభుత్వ హింస జరియై కమ్యూనిస్టుల హింసను అణచివేసింది. రెండు హింసల మధ్య నలిగిపోయిన ప్రజాసహకారం అహింసాయుత మార్గం కొరకు అన్వేషిస్తున్నారు ఆలాంటి సందర్భంలో వినోబాజీ తెలంగాణా రావడం జరిగింది. "గ్రామంలో పేదవాడు, శ్రీమంతులు ఒకరినొకరు ద్వేషించుకుంటూ కొందరు సుఖంగానూ, కొందరు బాధగానూ నేడు గ్రామాలలో యున్నారు. గనుక హింసలకు, ప్రతిహింసలకు కావుయేర్పడింది. ధనికులు పేదవారి గురించి ఆలోచించాలి. పేదవాడు కొంత సహనాన్ని అలవరుచుకోవాలి ఈ విధంగా చేస్తే కష్టాలు త్వరలోనే యీరేరుతాయి పేదవాడు ధైర్యాన్ని ధనికులు, సూక్ష్మములు దయాభావాన్ని అలవరుచుకుంటే యిక మీ గ్రామాలలో కమ్యూనిస్టుల ఉపద్రవాలకు తావుండదు. సజ్జనులందరూ ముందుకువచ్చి త్యాగాన్ని దాతృత్వాన్నీ ప్రదర్శించి, లేనివారికి కొంత దానంగా యిస్తే కమ్యూనిస్టులు తీసుకున్న సమస్య పరిష్కారమౌతుంది. శ్రీమంతులు తమచేతుల్లో ఎక్కువ భూమిని పట్టుకుని కూర్చోలేరనే సంగతి మరువకండి. పేదలసహాయ, సహకారాలు లేకుండా యే భూస్వామి తన భూమిని నట్టుక కూర్చోలేడు. అందరికీ భూపతికి కల్పించి గ్రామ పరిశ్రమలు లేకపోతే జీవితం చక్కగా సాగదు. బట్ట, బెల్లం, మానె మొదలయినవన్నీ గ్రామంలోనే తయారుచేసుకోవాలి. ఈ విధంగా గ్రామం అంతా పరస్పరం కలిసి మెలిసి ప్రేమతో వుంటే, వృత్తులలో స్వయంపోషకంగా వుంటే కమ్యూనిస్టులు సంతోషిస్తారు. కనుక భీతి వదలి సవిలో నిమగ్నులంకండి" అని వినోబాజీ 18-4-51 వి పోచంపల్లి సభలో—తొలి భూదానం లభించిన సభలో ప్రజలనుద్దేశించి చెప్పారు.

వినోబాజీ పోచంపల్లి వదలినప్పటినుంచి తిరిగి పోచంపల్లి వచ్చేలోగా క్రాంతిమార్గ విప్లవానికి అతి తక్కువ కష్ట నష్టాలతో భూదానోద్యమానికి ఐదు సంవత్సరాలు నిండాయి. అయిదేళ్ళనాడు చిత్తిన చిత్తవం అంతరించి మొలకెత్తి మొక్కలు, ఆకులు, కొమ్మలు వేసి పూవులు గూడ పూసింది. ఇందంతా ఏ విధంగా జరిగింది. ఇక ముందు జరినుంచి ఎలాంటి పంథా వెంట నడుచుతుందని ఆశిస్తున్నాము అనే విషయాలు చూద్దాము.

భారత దేశంలోని అక్షరాలా గ్రామాలలో ఆదీ ఒక గ్రామమే. (తతిపోట ఉన్నట్లే అక్కడా కైతులు, కూలీలు, భూమిగలవారు, భూమి లేనివారు, ధనికులు, పేదలు, వాడలు పెడుతున్నవారు, వాడలు వదులుతున్నవారు మా మూలుగానే యున్నారు. తెలంగాణాలోని యెన్నో గ్రామాలలో వలెనే ఆ గ్రామంలో గూడ నగటిపాట ప్రభుత్వ పోలీసుల హింస, రాత్రిపూట కమ్యూనిస్టుల దాడి కొనసాగుతూనే ఉండేవి. అన్ని గ్రామాలలో నట్లనుకున్నట్లుగానే ఆ గ్రామంలోనూ బోదవారి వాడలను జూచి హృదయం కరిగిపోయే వారులేక పోలేదు. అయితే అన్ని గ్రామాలలో వలెనే ఆ గ్రామంలోనూ స్తబ్ధత, నిరాశ, భయం మామూలుగా వున్నాయి. అందుచేతనే 1951 ఏప్రిల్ 18 వ తేదీ వచ్చేవరకు ఆ గ్రామం పేరైనా జయిటి ప్రపంచానికి తెలియదు. మానవత్వాన్ని ఆరాధించే వారికి 51 ఏప్రిల్ 18 వ ఆ గ్రామంలో జరిగిన సంఘటన యేమీ క్రొత్తగా కన్పడదు. కాని హింసతోనూ, భయంతోనూ గడగడ లాడుతున్న ప్రపంచానికి అలాంటోతిని ఆ

రచన —